

crit de reivindicació s'ha perdut en el buit d'una sordera acomodaticia, que només es deixondeix per incentius de fulguració momentània i circumstancial.

Darrerament l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus —la benemèrita entitat a la qual és tan deutora la conservació de Santes Creus, el seu increment, l'estudi de la seva història i arqueologia i, fins i tot, l'erudició del país, sobretot la històrica— va formular un modest prec de reparació del greuge, i té elaborat un igualment modest projecte d'enterrament, però decorós, individuat i definitiu. Tot està planejat.

Però l'activitat de la modèlica entitat topa amb la ja consuetada passivitat d'altres organismes, als quals els conceptes invocables de reparació justa, històrica i patriòtica no resulten suficients a estimular.

Tot i que es tracta —ho volem tornar a remarcar— de l'única reina de Catalunya que va néixer i va morir i reposa a les nostres comarques meridionals i la projecció històrica, literària i humana de la qual escauria a qualsevol personatge cèlebre de qualsevol país i de qualsevol època.

EUFEMIA FORT I COGUL

NOTICIARI

"Institut d'Estudis Vallencs Jaume Huguet"

Un senyal positiu d'inquietud espiritual és la creació de l'Institut d'Estudis Vallencs Jaume Huguet, a la veïna capital del sector NW del Camp. Si bé la constitució d'aquest Institut no és gaire antiga, els precedents que l'han possibilitada es van començar a manifestar set anys enrera, amb la publicació de *El pintor Galofre Oller. Ensayo biográfico*, de Cèsar Martinell, obra apareguda per iniciativa de l'associació «Estudis Vallencs». Amb ella s'iniciava a la capital de l'Alt Camp una empresa de signe cultural d'abast local o comarcal, amb uns propòsits i unes ambicions molt semblants als que van impulsar la fundació de l'Associació d'Estudis Reusencs, l'any 1952, a la nostra ciutat.

L'activitat editorial d'«Estudis Vallencs» es va manifestar novament dos anys després amb l'aparició d'un recull de proses literàries, *Salms del meu poble*, de l'eclesiàstic vallenc Josep Grau i Serra, il·lustrat amb gravats d'artistes notables conterrànies seus; i, l'any 1967, amb la impressió, en el tercer volum de la col·lecció, d'un recull de *Monografies vallenques*, de les premiades en uns Jocs Florals de la Candela. Van ésser triats per a aquesta publicació els treballs de Pau Mercadé i Queralt (*Jaume Huguet, vallenc*), d'Eduard Castell i Oller (*Els cent anys del Teatre Principal*), de Josep Piñas i Mercadé (*Bosqueigs històrics sobre l'agricultura valenca*) i de F. París i Ferré (*Espina Santa*).

Ultimament (octubre, 1968) i una vegada constituït l'Institut d'Estudis Vallencs Jaume Huguet,

ha estat distribuït el quart volum de la col·lecció, *Notes de color vallenc*, el qual conté també treballs dels premiats en un altre certamen literari. Hi destaca *El dialecte vallenc*, de Jaume Aguadé i Sordé i Josep Pons i Pena, que va acompanyat de *Presència i evolució dels estils arquitectònics a Valls*, d'Agustí Batalla i Rodon; *Història d'una imatge* (la de la Mare de Déu de la Candela), de Joan Ventura i Solé, i *Breu història d'un edifici enclavat a Valls* (el de la caserna militar) de Pere Altés i Serra.

Una nova obra està en preparació i apareixerà probablement enguany: *El doctor Carles Cardó*, un estudi d'A. Costas i Jové.

En els quatre volums apareguts fins ara hi ha treballs d'un autèntic valor i sobre temes que transcendeixen més enllà del clos de la ciutat i de la comarca que ella influeix, i n'hi ha d'altres d'un interès molt localitzat i d'una vàlua literària no tan notable. Però això, aquestes diferències de valor que podria posar de manifest una crítica objectiva i asèptica, altrament normals en una col·lecció d'aquesta mena, té una importància relativament secundària. Allò que val sobretot és que en una localitat comarcal d'una dotzena es-cassa de milers d'habitants hagi estat possible d'iniciar, i ho sigui de sostenir, una empresa d'aquesta naturalesa que, per bé que compti amb l'ajut municipal, es deu fonamentalment a l'esforç il·lusionat d'un grup de persones conscients de la necessitat de portar a terme *in situ* els estudis i les investigacions comarcals que tan poderosament contribueixen a l'enriquiment del país.